
Legnica, ul. Szpitalna, gm. loco, woj. dolnośląskie, AZP 77-20

Informator Archeologiczny : badania 33, 181-182

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

W trakcie badań zadokumentowano obecność budynku centralnego i dwóch mu towarzyszących oraz szczegóły konstrukcyjne wałów I i II. Na korpus pozyskanych mobilów składało się 1886 fragmentów naczyń, 6 przedmiotów żelaznych i 281 kości zwierzęcych.

Obiekt nie występuje w źródłach pisanych. Na podstawie materiału ceramicznego datowany jest od początku ćwierci XIII do 2. ćwierci XIV wieku.

LEGNICA, ul. Najświętszej Marii Panny, gm. *loco*, woj. dolnośląskie, AZP 77-20

Ratownicze badania wykopaliskowe rozpoczęto 1 lipca w obrębie posesji nr 51 i 52, przy skrzyżowaniu ulic Najświętszej Marii Panny i Młynarskiej. Prowadził je mgr Aleksander Dobrowolski (autor sprawozdania). Była to kontynuacja badań realizowanych w 1997 roku, przerwanych na skutek wstrzymania wykopów budowlanych spowodowanego koniecznością przestawienia trafostacji znajdującej się w strefie zabudowy działki. W 1999 r. archeologiczne badania ratownicze podjęto w sytuacji, gdy wykopy budowlane były już rozpoczęte i sięgały 3,00 m, a powierzchnia przewidziana do badań wynosiła około 60 m². Eksplorację prowadzono warstwami mechanicznymi o grubości od 20 do 25 cm. W toku badań wyeksplorowano pięć poziomów mechanicznych, osiągając całec na głębokości 4,30 m (mierząc od współczesnego poziomu użytkowego).

Odkryto pozostałości po dwóch obiektach drewnianych, prawdopodobnie budynkach. Zachowały się fragmenty silnie zbutwiałych belek legarowych (ob. nr 1) i fragmenty desek będących pozostałością po podłogach budynków (ob. 1 i 2). Wystąpiły również fragmenty zbutwiałych belek, które mogły pochodzić z nieistniejących już konstrukcji, lecz ich niewielka ilość oraz szczątkowy stan zachowania nie pozwalały na precyzyjniejsze wnioskowania. Wszystkie drewniane elementy konstrukcyjne zlokalizowane zostały w warstwach nr 2 i 3. Na poziomach niższych nie występowały żadne ślady po obiektach użytkowych.

Pozyskano 278 fragmentów zabytków, z czego 275 to fragmenty ceramiki naczyniowej. Reszta to 1 fragment kości i 3 fragmenty naczyń szklanych.

Wstępna ocena chronologiczna materiału zabytkowego pozwala datować wyeksplorowane nawarstwienia na XIII/XIV w. Jedynie ceramika z warstwy nr 4-5 ma cechy charakterystyczne dla okresu starszego.

LEGNICA, ul. Szpitalna, gm. *loco*, woj. dolnośląskie, AZP 77-20

Archeologiczne badania ratownicze w obrębie inwestycji realizowanej przy ulicy Szpitalnej na Starym Mieście w Legnicy przeprowadzono w od 21 września do 14 października pod kierownictwem mgr Aleksandra Dobrowolskiego (autor sprawozdania). Teren przewidziany pod badania archeologiczne obejmował wykop o wymiarach 8,00 m na 1,50 m realizowany w ramach poszerzenia projektowanej działki budowlanej.

Nawarstwienia kulturowe w obrębie wykopu występowały do głębokości 4,50 m (od współczesnego poziomu). Wykonano i udokumentowano 6 rzutów poziomych i uchwycono pozostałości 6 obiektów nieruchomych. Przez środek wykopu przebiegał płot (ob. nr 1). Od połowy wykopu do końca przy ścianie zachodniej, wystąpiła pionowo ustawiona deska o szerokości 0,62 m i grubości od 0,06 do 0,08 m. Przylegały do niej trzy słupy, podtrzymujące ją w pozycji pionowej. Przy północno zachodnim narożniku wykopu zarysował się fragment belki (ob. nr 2). Była to pozostałość legara, na którym wzniesiony był prawdopodobnie drewniany budynek. Przez środek legara wycięta była paza szerokości około 0,02 m. W środkowej części wykopu, po południowej stronie płotu, wystąpił obiekt nr 3. Była to kloaka częściowo schowana pod profilem południowym wykopu, o prostokątnym kształcie i zachowanych wymiarach 1,20 x 0,70 m. Zbudowano ją z okrągłaków brzoźowych o średnicy około 0,06 m występujących w układzie poziomym. W części zachodniej wykopu, pod profilem

południowym wystąpił obiekt nr 4. Była to również kloaka wykonana z pionowo wbitych obok siebie słupków o grubości od 0,06 do 0,10 m. Obok obiektu nr 4 uchwycono w rzucie poziomym zarys następnego obiektu (nr 5) w postaci drewnianej beczki wkopanej w ziemię, wykonanej z klepek o szerokości około 0,08 m. W wykopie widoczna była jedynie 1/4 obiektu. W części zachodniej zarysował się obiekt wykonany z drewna (nr 6) o kształcie kolistym w rzucie poziomym. Widoczna była obręcz wykonana z przepołowionej gałęzi schodzącej się końcami na zakładkę, obwiązanej wikliną w trzech miejscach. Średnica koła wynosiła 1,06 m. Obiekt nie miał dna w postaci jakiegoś elementu konstrukcyjnego. Jego funkcja na tym etapie badań nie została określona.

W toku badań pozyskano zabytki ruchome w postaci wyrobów ceramicznych, fragmentów ceramiki, przedmiotów z kości i rogu, fragmentów szkła i przedmiotów żelaznych.

LESZCZ, st. 1, gm. Dąbrówno, woj. warmińsko-mazurskie, AZP 31-57/6

- osada lub obiekt obronny z okresu średniowiecza i nowożytności

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w sierpniu przez mgr Annę Marciniak-Kajzer (autorka sprawozdania, Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego, Pracownia Dokumentacji Archeologiczno-Konserwatorskiej). Finansowane przez WKZ w Olsztynie. Pierwszy sezon badań.

Na początku lat 70. teren, gdzie znajduje się stanowisko, został splantowany przy użyciu ciężkiego sprzętu budowlanego.

W czasie prac wykopaliskowych w 1999 r. przebadano łącznie 9 wykopów badawczych o łącznej powierzchni 89,35 m² oraz wykonano 39 odwiertów. Badania koncentrowały się w dwóch rejonach stanowiska. Na końcu cypla, w północnej części stanowiska ulokowano 7 wykopów badawczych. Cztery z nich (I-IV) zlokalizowane w pobliżu jego krawędzi nie przyniosły śladów intensywnego użytkowania. Najbardziej interesujące obserwacje poczyniono w wykopach usytuowanych także w północnej części stanowiska, lecz nieco dalej na południe (V, VIII, IX). Teren, na którym je wytyczono, jest niestety bardzo mocno zniszczony. W wykopie V i VIII odkryto układ stratygraficzny, który identyfikować można z pozostałościami obiektu mieszkalnego. Odnaleziony w tych wykopach materiał ceramiczny liczy 249 fragmentów, z czego aż 199 (80%) to ułamki naczyń, których cechy technologiczne i morfologiczne skłaniają do datowania tego zbioru na IX-X w. i łączenia go z osadnictwem pruskim. W wykopie IX obserwowano układ stratygraficzny (również i tu był on znacznie zaburzony), który pozwala na wysunięcie przypuszczenia, że i tym razem odsłoniłmy pozostałości nieokreślonego obiektu mieszkalnego. Datowanie jego jest w znacznej mierze ułatwione przez odnalezienie tu zabytki: strzemie, fragmenty ostrogi, okucia oraz dwa brakteaty. Na tej podstawie skłonni jesteśmy datować tę fazę osadnictwa począwszy od 2. połowy wieku XV. W dwóch wykopach ulokowanych w południowej części cypla (VI i VII) natrafiono na ślady użytkowania stanowiska od późnego średniowiecza do czasów współczesnych.

Dokonane penetracje terenowe – odwierty i wykopy badawcze – nie dostarczyły żadnych przesłanek, na podstawie których można by wskazać istnienie na tym terenie jakichkolwiek urządzeń obronnych. To jednak może być spowodowane zarówno znacznymi zniszczeniami terenu, jak i stosunkowo niewielką jeszcze skalą działań badawczych.

Materiał zabytkowy znajduje się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Łódzkich Sprawozdaniach Archeologicznych”.

Badania będą kontynuowane.

Lidzbark Warmiński, st. XIX, gm. *loco*, woj. warmińsko-mazurskie – patrz: nowożytność